

protož vodě vy uškodíte.

Vy pak tento obyčej máte:

60 sedláčkóm vodu oddáte,

Sedlácíť mnozí pijí mnoho vody,

v všední dni, v svátky nebo v hody;

za vínoť jest jim mnoho dáti

musieť se vodě neliknovati,

65 chtějíc své děti živiti,

musieť oni mnoho vody pítí.

Pakli kto pocí víinem kterého sedláka,

dát jeho žena jemu za to hrnek mléka;

neboť má z toho chválu i veselé,

70 žeť její muž jedl jalové zelé,

že nemohl jeho tehdáž požíti,

musil je víinem smočiti;

Potom jemu děkovati bude,

že on prvé toho zelé zbude.

75 Držíž, ktož chce, s kterýmkoli,

jížt chceta mieti svú vóli;

protož chceta se o ní slovy séci

dobře, lépe nežli kteří meči.

Nelzeť jich jest rozvaditi,

80 musieť se dosti navaditi:

kdyžt sobě řeči dosti dáta,

potom se o vše srovnáta.

199 b

Tuto voda bude haněna od vína.

Mistr svatého Písma jeden

85 svý vóle byl jest nezbeden;

povoli sobě jednú v téj lakotě,

ažt se umdli na svém životě:

jedl krmí lahodných mnoho,
k tomu se opie víнем z toho,
90 až sebú nic již nevládnieše,
protož nevěděl, což sám bieše;
tehdáž ho tovaříšie jeho
odejdú jakžto umrleho.
V téj otrapě jemu se zdáše,
95 žeť jej anjel pěstováše,
a nesieše jej v třetie nebe,
ant' bieše právě jakžto bez sebe.
Tuť jest tajné věci viděl,
potom svým bratřím pověděl,
100 řka: „Viděch Boha na výsosti,
sedicího v své velebnosti;
tohoť velmi pilně patřich,
až se strachy vešken třasíech,
co toto bude nebo má býtí,
105 zdaliť chtieše súd tu býti.
Voda s vímem se svadily,
proti sobě se zasadily,
protož voda velmi víno hanieše,
dobře hrze nežli víno býti chtieše.
110 A tak se velmi spolu hanechu,
až bieše podobno k smiechu.
Voda se chváli již počátkem:
»Protož tiem velebným ostatkem,«
řkúc, »nenie oheň, země, vietra a voda?«
115 Nebo to čtvero jest světu zploda,
jimižto veškeren svět živ jest,
protož toho voda jmá čest.«
Chváleci se násilně tiem,
žeť jest stvořena Bohem samým,

120 Duchem svatým počištěna bieše,
nebo se nad ní před věkem vznášíše;
a že jest stvořena na počátkce
všeho světa, řkúc na krátce,
z tohoť jest chtěla mieti chválu,
125 dobré nad víno nemalú.

*Vino vodě odpoviedá
a proti sobě mluviti nedá.*

200a
Víno k tomu odpovědě
potom vodě, tak povědě:
130 »Obyčej tento lidé mají,
žeť mě mnozí rádi požívají;
když kto chce z nich hody činiti,
žeť mnohý k tomu vína musí dobyti;
a žeť napřed dacie pitie sprostnější,
135 a potom pak po něm lahodnější:
též Buóh milý chtěl tě napřed dáti
tomuto světu tebe požívatí;
protož mne potom lahodnějše,
k tomu pitie ušlechtilejše,
140 byť všichni hřešníci pili,
potom tiem chutnější byli.«

Bez studu tu voda odpovědě:

200b
Voda k tomu odpovědě
řkúc: »Jáť to do sebe vědě,
145 mnět kořen Buóh dal sladkosti,
vše chuti i velebnosti;
protož sám mne Buóh chtěl požíti,

když sobě byl kázal vody dáti,
tehdáž, kdyžto nad studnicí seděl
150 a oné pohance tak pověděl:
,Ženo, daj mi také vody pití!
Tut žádal mne Kristus požíti,
čisté vodičky nápoje;
zdali toto nenie chvála moje,
155 že já, voda, toto stvořenie,
tekū již z rajskeho kořenje?«

Víno vodě odpoviedá.

Víno odpovědě tomu tak,
říka: »Jáť pak lepšie vědě však!
160 Nebo u vinné mé jahodě
nelzeť jest tuťo přijíti vodě;
protož Buóh tomu koření moc dal,
v němžto jest pitie zachoval:
ktož pie víno miese s vodú,
165 shyzdí víno, učiní škodu.
Protož má z toho hubený hřiech,
potom učiní lidem smiech;
čili to pro mdlú činí hlavu?
Protož opatř svú postavul!«

Voda vínu odpoviedá.

Voda odpovědě tomu take
říkúc: »Jáť to vědě všake.
Jsút mnozí na světě lidé,
ještot se za to oni nic nestydie,
175 žeť mne rádi vždy požívají,

protož toho lékařstvie mají:
v létě, kdyžto velmi horko bývá,
onen piye, tento tvář umývá.
Ve Čteníť jest o tom psáno,
180 žeť jest vodě lékařstvie dánō:
v rybníce, v kterýž anjel stupoval,
mnohēť jest nemocné uzdravoval.
Protož, což jich jest zdrávo na duši
skrže křest, toť každý řeči muši.«

Víno odpoviedá vodě.

Víno vece: »Tot jest tak,
toť já také vědě však,
že jsi ty tak sprostná ta voděna
a právě hlúpá jsi chudina;
190 protož jsi pravá chudomačka,
vždyť se s tebe strhá sračka.
Protož jsi ty hrubé stvořenie;
ale měť jest hrdé kořenie:
v toběť se vždy válejí svině,
195 ale toť jim jest draho u víně.
Poněvadž apoštol, take Buóh celé,
že Thymotheus na svém těle
uzdraven byl v svém životě
vínem skrže jeho skrovne napitie.
200 Ktož mě kdy skrovne požívají,
mnohých neduhov zbývají.«

takež jakož kdy dřeve milí.

430 Chciť toto vzieti v ruce sám,
mluviti vám již o tom nedám.«

Oba své řeči přestasta,
k tomu jemu vše v ruce poručista.

Mistr takto mezi nimi stope

435 vece: »Slyšta, paní moje,
již já také povědě vám
to, což najlepšieho viem k vám:
Pán Buóh, ještě všechno stvořil,
vodu, víno k tomu jest zpósobil,

440 dal jest vodu bydlu světskému
a víno jest dal duchovniemu.

Toto obé jest Božie vzplozenie,
jestiť kniežecieho urozenie:

nebo duchovní stav bez světského,
445 k tomu světský bez duchovnieho,

sám jeden stav nemôže státi,
aniž Pánu Bohu chvály vzdáti.

Jeden bez druhého státi nemuož,
tot každý věděti muož:

450 mše bez vína nemôže býti,
vodyť jest také k vínu vždy přilíti;
neboť jest toto sám Buóh ustavil,
ktož jest pak ten, ještě by to stavil,
nebo zbořil takú vieri naši?

455 Byl by podoben k Jidáši.

205b

*Tuto mistr chce pravdu pověděti,
protož račeš posluchať chteti.*

Vodyť jest světu potřeba,
potom vína také třeba;

460 protož oba sta již dobrého rodu,
nebuťtaž sobě na tu škodu.

Pomáhajž pak jeden druhému,
slíbita se oba pánu svému,
jenž vás sem mezi ny poslal,

465 tomuto světu k požitku dal.

Nehněvajež viece sebe;
dokudž jest země i nebe,
dotud mezi vámi příměří ukládám
tuto mocí, ještěť od vás mám.

470 Mluvtež dobré vždy o sobě,
nemajíce závisti viece k sobě,
nečiňte sobě v tom škody,

ktož pije viece vína nežli vody:
nebo ktož chce viece vody pítı,

475 snad nemá vína čím platiti;
protož poručtaž toto spolu Bohu,
ať lidé pijí, cožt koli mohú.«